

KURJER WARSZAWSKI.

D. 5. Stycznia. — Rok 1842.

Środa.

№ 5.

Jutro, ŚŚ. 3 KRÓLOWIE.
Uroczystość. Kurjer nie wyjdzie.

Kapituła Cesarsko-Królewskich Rossyjskich Orderów ogłosiła spis imienny Dam i Kawalerów rozmaitych Orderów, którym ze starszeństwa przypadła kolej wejścia do kompletu pobierających za te odzery komandorskie dochody i pensje. (Między Kawalerami teraz będącymi w Warszawie, są: Jenerał jazdy Alex: *Roźniecki* mianowany Kawal: orderu Sgo Alexandra r. 1820, i Sędzia Najwyż: Instan: *Pokłękowski* Kawal: ord: Sgo Stanisława Zejkła: z gwiazdą r. 1834).

Apartament JO. Xięca NAMIESTNIKA był wczoraj wieczorem napełniony znakomitemi Osobami płci oboj. Lubownicy muzyki byli zachwyceni talentami obecnych teraz w Warszawie Wirtuołów. *Sivori* (Sywori) (o którym już donosiliśmy), wykonał dwa dzieła swej kompozycji; a tutejsi zwolennicy *Euterpy*, pierwszy raz słyszeli w tych dniach przybyłego z *Petersburga* znakomitego Artystę *P. Servais* (Serwe), który jest pierwszym Basetlistą Króla *Belgickiego*, i już dał się słyszeć w *Paryżu* i *Londynie*. Od lat 30tu sławnych Mistrzów tego instrumentu słyszeliśmy w Warszawie, *Romberga*, *Max: Boreru* i *Fenza*; powszechny był odgłos wczorajszych znawców, że *Serwe* przewyższa swym zadziwiającym talentem dwóch ostatnich, a nie ustępuje pierwszemu. Zapewne o tem przekona się Publiczność, gdy ten Wirtuoz da wkrótce Koncert. — Celem pomnożenia funduszu na wsparcie ubogich pod opieką Warsza: Towarzystwa Dobroczynności zostających, danym będzie w przyszły *Wtorek* w salach Ratusza głównego, *wielki Bal*, którego urządzeniem zajmnie się Komitet z grona Członków Towarzystwa Dobroczynności wybrany. Biletów na tę zabawę po cenie *półtora rubla sr.*; dostać można w Sklepie ubogich w domu Instytutowym na Krak: Przedm.: Znakomity rezultat osiągnięty z zabawy podobnej danej w roku zeszłym, pozwala rokować że bal *Wtorkowy* iak świetnym co do powierzchni, tak niemniej korzystnym okaże się dla ubogich. — Po długich i dotkliwych cierpieniach ś. p. Fran-

ciszka z *Grünwaldów Danilewicz*, Żona Urzędnika Heroldji, wczoraj przeniosła się do wieczności. Stroškany Mąż z *Córkami*, zaprasza Przyjaciół i Znaiomych na exportację Jej zwłok z domu Nr 87 ulica Kanonja jutro o go:3ej z połu: na smę: Pową: — Ś. p. Konstanty *Sędzimir* zmarł wczoraj; w smutku pograżona Matka wraz z rodzeństwem, zaprasza Krewnych i Przyjaciół na exportację z Kościoła dolnego Sgo KRZYŻA, jutro o godz: 4tej z połud: na smę: Pow.: — *Pamiętnika Religijno-Moralnego* zeszyt Iszy tomu 2go, wyszedł z druku i obejmuje artykuły następujące: Uroczystość OBRZEZANIA PAŃSKIEGO przez X. P. K. Mowa Sgo JANA ZŁOUSTEGO przeciw i za Eutropjusem, przekładu Ign: *Loioli Rychtera*. Nowy Rok, przez X. M. J. Kościół katedralny w Sandomierzu, przez X. *Balińskiego*. Kościół S. BENONA w Warsz: i XX. Redemptoryści. Kilka słów o wpływie Chrystjanizmu na cywilizację ludów od Ery Chrześcijańskiej do XVIgo wieku przez L. T. Przemowa JW. Biskupa *Kłagiewicza*, w Kościele katedral: z ambony miana przy wstąpieniu na Katedrę. Kazanie na dzień Nowego Roku o dobrechm użyciu czasu przez X. T. F., i Rozmaitości. Szanowni Prenumeratorowie zgłoszą się po odbiór pierwszego zeszytu do tych miejsc, w których przedpłatę złożyli raczyli. — (*Dalszy ciąg wiadomości o fabrykach krajowych*). Do najznaczniejszych fabryk zegarów ściennych. *Szwarcwaldzkimi* zwanych, należy JP. *Bürkla* Matusza przy ulicy Zakroczymskiej Nr 1857, wyrabia zegary z excytarzami, repetycjami, półgodzinne i t. p. z ozdobami i bez ozdób, oraz figurkami mechanicznymi stosownie do żądania lub podanych wzorów; cena bardzo niska czyni je przystępnymi dla ogółu. JP. *Jana Retter* fabryka tkanin bawelnianych i pluszu z przędzy wielbłądziej, wełny, iedwabiu, pod Nr 1903 przy ulicy *Przyrynek*, wyrabia muslin na podszewki, barchan kiprowany, płóciénka różno-kolorowe, pulmerynos, plusz strzyżony i niestrzyżony; ten artykuł od kilku lat

znalazł znaczny pokup u tutejszej Publiczności, bo w części zastępuje kosztowne futra na kołnierze i do czapek. Fabryka szmuklerszczyzny i pluszu *Essigmanna* przy ulicy Francisz Nr 1802, należą do znaczniejszych tego rodzaju wyrobków, przedmioty przez nią produkowane są: plusz kamelarywy i wełniany w różnych kolorach strzyżony i na podobieństwo baranków, pasy wełniane i iedwabne do strzelb myśliwskich, te odznaczają się dobrem wykończeniem i nieustępują zagranicznym, pasy dla Duchownych osób, różnego rodzaju frendzle do ubiorów damskich, sznury, potrzeby, guziki i t. p. do ubiorów damskich, ceną umiarkowaną i dobrem wyrobieniem odznaczają się. Do znaczniejszych fabryk felpy iedwabnej należą JPP. Henryka *Neumann*a i Józefa *Bogdańskiego*, przy ulicy Pawiej Nr 2333, wyrabia felpy na kapelusze damskie i męzkie, oraz do innych użytków w różnych kolorach i gatunkach z iedwabiu powiększej części *medyolańskiego*, dobór materiału, dokładne utkanie, oraz ceny nader umiarkowane dają temu fabrykatowi u nas pierwszeństwo przed zagranicznymi wyrobkami. Narzędzia meteorologiczne, fizyczne, matematyczne, zdają się co raz więcej w kraju upowszechnić, do fabryk takowych należy JP. Ludw. *Zeisler* przy ulicy Podwal Nr 527, wyrabia: termometry, barometry, alkoholometry, kompasy, igły magnesowe, busole, maszyny do ognia i t. p., które według wzorów z najpierwszych tego rodzaju zakładów zagranicznych Paryża i Londynu, z wszelką okuracnością wykonywa, ceny są nader przystępne. JP. *Casteliusz* (*Kasteljust*) *Dann*, mieszkający przy ulicy Elektoralnej, wyrabia igły we wszystkich gatunkach, zacząwszy od największych pakowych i tapicerskich, aż do szycia białego; druty do robienia ręcznie pończoch, druty dla pończoszników, szpilki pojedyncze i podwójne do włosów, wędki na ryby, klatki z drutu mosiężnego ozdobre na ptaki, szczytki do czesania lnu i inne przedmioty z drutu. (Dalszy ciąg nastąpi). — Wczoraj złożono w Redakcji Kurjera kopieiek 45 od W. S. dla biednej Wdowy z 3giem dzieci. — Ulubione Tańce grane w *Wilgą Nowego Roku* w obu Resursach, iako to: Mazur *Dziś na Jutro*,

skomponowany na pjanof. przez *A. Kotulińskiego*; cena kopieiek 15. Lannera *Gwiazdy wieczorne* Walce, kop: 45. Tegoż *Romantycy* Walce, kop: 45; na pjan., wyszły w składzie *Klukowskiego*. — Jutro w Resursie Kupieckiej *Obiad sładkowy*. — Wczoraj w Wielkim Teatrze przywołani, po *Lunatyce* JPani *Dobrzyńska* i JP. *Matuszyński*.

Pierwszy zeszyt *Biblioteki Warsz.* za Styczeń r. b. rozpoczynający 2gi rok bytu tego pisma, wyszedł już na widok publ. i zawiera: Od Redakcji. Literaturę Niemiecką przez *K. Libelta*. Dwie przedaże, w yiątek z Pamiętników przez *Woj. Potockiego* O kursach oszczędności przez *Alex. Kurca*. Wieś i Miasto p. *Ad. Goltza*. Salon Pani *Recamier J. N. Leszczyńskiego*. Tatarzy p. *Ka. Wł. Wojcieckiego*. Z Poezji: Towarzystwo sztuk pięknych (*sanstverein*) p. *Anto: Czajkowskiego*. Maina i Kościeł, w yiątek z obrazów na micie sto wiańskim osnowanych p. *Gabryela Z.* W *Kronice*: M. *Wiszniewskiego* historia literatury Polskiej, tom 3ci p. *Fel: Zielińskiego*. Poezje *Paszковского* p. *A. T.* Nowe zbiory piewi ludu p. *Wł. Motyl* w małoskim języku *Rudolfa Mecha* p. *D. J. W.* *Tumaczewie* zjawisk natury z dzieł *Lamé Fleuri*, p. ***. Gramatyka języka pols: *Kurhanowicza* p. *A. T.* Noworoczniki na r. 1842. Niezapominajki, *Pierwiosnek* p. *A. J. S. Nowiny*. Z *Bibliografji*: Opis dzieł *Mik: Chrystoporskiego* z r. 1572. *Jana Dzwonowskiego* 1621. *Wład: Jeżowskiego*, p. *Ka. Wł. Wojcieckiego*. W *Rozmaitościach*: *Godzina zimy* p. *An: Wi.* Publiczność we Francji p. *Wikł: Z.* *List z Agram*. *Przychylność zwierząt*. *Sprostowanie*. *Pisma perjodyczne* w Warszawie. *Biblioteka Warsz.* jest pismem perjodycznym miesiecznym. Prenumerata na r. b. *dwoiaka, catkowita* i *częściowa*. *Catkowita* w ynosi rubli sr: 9 i na raz się płaci. *Częściowa*, przy odebraniu biletu, płaci się rubli 2 kop: 25; następnie kop: 75 przy odebraniu każdego poszytu, aż do uiszczenia się zupełnego. Na Urzędach i Stacjach poczty zapisywać się można za opłatą roczną rubli srebr: 9, lub półroczną rubli 4 i pół; za granicami Królestwa, prenumerata roczna nie przenosi rubli sr: 12. *Exemplarz kompletny Biblioteki Warsz.* z r. 1841 kosztuje w granicach Króles: rub: 12; za granicami rub: 15.

Z *Radomia*. — W dniu 29 z. m. zstęł z tego świata *Józef Pawlikowski*, b. Oficer b. W. P., a następnie Kupiec i Ohywatel M. Radomia. Lat 41 które przeżył, są wzorem zacności i szlachetności duszy, iaka uczciwych Ludzi znamionuje. Do rzędu takich należał zmarły. Znikł on w prawdzie z pośrodku osieroconej rodziny i opiekujących go przyjaciół, lecz pamięć Jego przetrwa długie czasy w sercach

tych, co byli świadkami czynów Jego na drodze honoru i obowiązków. J. H. Oby: Gub: Sand.

Anglja. — Z powodu narodzenia się Xięcia *Walji*, dynastia angielska przechodzi na dom *Koburgski*; Królowa *Wiktoria* jest ostatnią głową koronowaną z dynastji *brunświckiej*. — Xzę *Albert* często używa teraz na łąkach ślizgawki w małym parku Królewskim. — Królowa zaprosiła do *Windsoru* wszystkich Ministrów i ich Małżonki. — Igo b. m. miał odbyć się obrzęd zaślubin Xcia *Mikołaja Esterhazy*, z Hrabianką *Jersej*. — W kopalni węgla kamiennych pod *Horn*, w skutek eksplozji gazu, 3ch ludzi i 5 koni utraciło życie. — Wyprawa pod dowództwem Jenerał-Majora *Sa tun* złożona z 3ch statków, 20go z. m. odpłynęła z *Portsmutu* do *Chin*.

Francja. — W umundurowaniu wojska francuz: zajdą wkrótce zmiany, żołnierze od piechoty nosić będą bluzy i pantalonny bardzo szerokie. Także w uzbrojeniu będą odmiany. — W r. 1841 wydano we *Francji* 221 patentów swobody na różne wynalazki. — Minister prac publicz: przedstawia izhom 2 ważne wnioski o założenia tam przy rzekach i nowych kolei żelaznych. — Niektóre pisma francuz: powstają przeciwko warunkowi traktatu świeżo zawartego w *Londynie* względem zniesienia handlu niewolnikami, nadającemu prawo wzajemnego rewidowania sobie statków. — Ludność *Paryża* bez żalogi wynosi teraz 912,033 osób; dług miasta, który r. 1833 wynosił jeszcze 65 milionów fr. opłaca się regularnie corocznie, i teraz wynosi 44,596,000 fr., a r. 1851 będzie zupełnie zlikwidowany. — Komitet czuwający nad wzniesieniem pomnika *Napoleonowi*, uchwalił ogłosić nowy konkurs na wzory. — Listy z *Paryża* donoszą, iż Xżna *Nemours* (*Nemur*) jest przy nadziei. — Zmarły Biskup *Hermpolitański* X. *Frayssinous*, zapisał całą swoją bibliotekę Xciu *Bordo*.

Hiszpanja. — Jenerał Don *Franciszek Waldez*, mianowany Szefem politycznym prowincji *Hueski*. — W *Madrycie* zawiązało się towarzystwo o celem zaprowadzenia żeglugi parowej na rzecę *Ebro*; najprzód od *Saragosa* do *Barcelony*, a potem od *Logronio*. Reient ofiarował także znaczną sumę na

to przedsięwzięcie. — Konsul Angielski w *Mahon* (na wyspach *Balearskich*), przyjął religiję katolicką.

Niemcy. — Hrabia *Armin* (był niedawno w *Warszawie*), mianowany został przez Króla *Pruskiego* Rzeczywistym Radcą tajnym z tytułem *Excelencji*.

Portugajja. — Poseł *Austrjacki* Baron *Marszał*, 5go z. m. miał uroczyste wstępne posłuchanie u Królowej *Donny Marji*, której złożył swoje listy wierzytelne.

Turcja. — Nowo mianowany Wielki Wezyr *Izzed Mehmed* Basza, jest najfanatyczniejszym muzułmanem, zaprzysięgłym nieprzyjacielem *Chrześcjan*; dla tego też *Turecy* z radością powitali jego powrót. *Zekerja* Basza otrzymał Baszostwo *Rumelji*, gdzie zgromadzono znaczną armję. — *Austrjacka* fregata *Wenera*, zostaje w *Stambule* naprawianą przez *Turków*; *Tahir* Basza nie pozwolił howiem aby znajdowała się z ludnością i uzbrojeniem w porcie, dla tego też takowe przeniesiono na okręt turecki.

Włochy. — Nie Baron *Ciambello*, ale *Margrabia Falkoni* został aresztowany w *Czivitafekji*, w chwili gdy chciał odpłynąć do *Francji*. Tenże był już zawikłany we wszystkich dawniejszych spiskach, a teraz za udział w spisku w *Akwili*, Rząd *Neapolitański* wyznaczył za jego głowę nagrodę 4000 włoskich dukatów.

Rozmaitości. — Liczba górników w *Belgji* dochodzi 40,000 ludzi, do 100 z takowych corocznie przez różne przypadki życie utracą. — Z *Birmingham* do *Bristol* budują kolej żelazną pneumatyczną, podług systematu *Klega*. Siłą poruszającą na takich kolejach jest powietrze. Między 2ma kolejami znajduje się rura w której powietrze rozrzedzanem bywa za pomocą machin pneumatycznych, w pewnych odległościach urządzonych. Umieszczony w rurze stempel, party ciśnieniem zewnętrznego powietrza, pędzi w próżni ciągnąc za sobą wozy i wagony w kolejach żelaznych utwierdzone. — P. *Marsker* w *Londynie* sprzedał Panu *Dinon* wierzchowa bieguwa, nazwiskiem *Ballinkeele*, za 4000 dukatów. — Właściciel huty w *Menborough* (*Minborn*) w *Anglji*, zrobił trumnę ze szkła kryształowego. Trumna ta ma 6 stop dłu-

gości, łokieć szerokości, a kilkanaście cali głębokości. Trupia głowa i 2 koście ze szkła błękitnego zdobity wiko. Chowanie ciał w trumnach podobnych będzie może w zwyczaj wprowadzone. — W teatrze miasta *Dunkerki* jeden z obecnych na parterze, padł trupem tknięty apopleksją. W chwili gdy ten nieszczęśliwy życie kończył, przedstawiono na scenie komedję: *Najpiękniejszy dzień życia mego*.

S Z A R A D A.

Gdy drugie pierwsze na dworze,
Często bywa że w tej porze,
Niedien i niespodzianie
Jak pierwszy trzeci zostanie.
Wszystkie rzadko do dobrego,
Najczęściej wiada do złego;
Kto ich zwyciężyć nie umie,
Niewiele trzymać można o jego rozumie.
(Zesła Szarada Urok).

PRZYJECHALI DO WARSZAWY.

Pięgłowski Jan Sędzia Apel: z Łęczycy; Wodzicki Wład: Hra: z Tarczyna; Sokołowski Józ: Mecenas z Witkowiec; Okuń Edw: Oby: z Zawidzabowa; Dębowska Hele: Dzie: z Gub: Podolskiej; Bogusławski Józef Oby: z Zelazny; Helnicki Jan Dzie: z Swidna.

DONIESIENIA.

Powróciwszy do Warszawy, mam zaszczyt uwiadomić Szanowne Interesentki, iż przez dwa miesiące wykład będzie WYLSZA NAUKE KROJU wszelkich ubiorów damskich. Osoby chętne mające korzystania z takowej, raczą zgłosić się do mnie pod Nr 1072 przy ulicy Królewskiej, przy kościele Ewangelickim, codziennie po południu. Kurs całej Nauki, jest przez dni 15.

T. Hivosz, Nauczycielka.

Pragnący nabyć DOBRĄ rozmaitej wartości, oraz pragnący mieć DZIERZAWY DOBR od Sgo Jana 1842 roku różnych cen aż do wysokości 50,000 zł. rocznie; powezna wiadomość w Drukarni Kurjera.

Komornik Trybunału Cwilnego Iszej Instancji Gubernji Augustowskiej Wydziału II. zawiadamił niniejszem Szanowną Publiczność, że Dobra Poieziory z przyległościami w Gminie także Poieziory zwanej, w Powiecie i Obwodzie Kalwaryjskim, Gubernji Augustowskiej położone, a do własności JW. Wincentego Gawronskiego należące, od dnia 12/24 Czerwca 1842 r. wydzierżawione zostaną na lat 3, przez publiczną licytacją w d. 21 Kwietnia (3 Maja) 1842 r. o godzinie 10 z rana przed Rejentem Powiatu Kalwaryjskiego w Kancelarji jego w mieście Kalwarji odbyć się mającą, gdzie warunki kontraktu złożone przejrane być mogą; cena Dzierżawna zacznie się od sumy Rubli sre-

brem 1,800 (złp. 12,000) rocznie. — Suwałki d. 4²/3 Grudnia 1841 r. *Pienczykowski*.

Dziś rano zimna stopni 8. Wczoraj w południe 5.

TEATR WIELKI. Jutro 29 raz *Syn narzeczona*. 30 raz *Sylfida*. Dla słabości JPanny Estelli *Mołdżeńskiej*, dziś zamiast *Rywałów*, będzie 20 raz *Niespodzianka*; a w Rozmaitości zamiast *Porwania*, 25 raz *Być kochanym lub umrzeć*; reszta jak ogłoszono. Dzisiejszy Koncert JP. *Sywori* jest ostatni.

MASKARADA Jutro. O 11tej w Rozmaitości, 41 raz *Anglik*.

Dziś wido wisko Akrobatów w Ujeżdżalni Prymasowskiej. Jutro w Salonie P. *Olma* MUZYKAŁNA ZABAWA.

Jutro w Królikarni, familja *Panien Noires* grać i śpiewać będzie; przytem dostać można nowo wynalezionego PĄCZU Szkockiego, PĄCZKOW wybornych, różnych POTRAW i NAPOJOW, za cenę umiarkowaną, przy rychłej usłudze. *J. Berty*.

Dziś w Kawiarni pod Nro 600, przy ulicy Bielańskiej, w domu *Lilp*, *Pan Rajczak* z kompanją grać będzie.

Dnia 6 b. m. przy ulicy Senatorskiej Nr 454, obok domu W. *Dobryczka*, na 1m piętrze, dana będzie ZABAWA z TAŃCAMI. Gdzie w rześnio oświetlonym salonie przy dobranej Muzyce, dostać będzie można wszelkich potraw, napoiów, ciast i Pączków, za najumiarkowaną cenę. Bilet wejścia kopiełek 45 i 2/2 na ubogich.

Dziś w Kawiarni w domu Szamb. Nowakowskiego przy ulicy Długiej Nr 586, na 1m piętrze, od godz: 6 wieczorem JP. *Elstrack* z familją grać i śpiewać będzie; przytem dwie *Góreczki* wykonają taniec Tyrolski i Węgierski.

Dziś wieczorem w Kawiarni przy ulicy Długiejna *Sulym Lesie*, familja *Noires* grać i śpiewać będzie.

Dziś w Kawiarni w domu dawniej Ossolińskich przy ulicy Rymarskiej i rogu *Humackiego* Nr 739, Panny *Prajs* grać i śpiewać będą. — Jutro zaś, Panny *Krejtel*.

Dziś w Kawiarni w domu przechodnim zwanym *Rezlera*, przy ulicy *Kra: Przed*, Nr 451, gdzie była *Sala Licytacyjna*, Panny *Krejtel* grać i śpiewać będą.

Jutro p-d Nr 543, przy ulicy Długiej, ZABAWA MUZYKAŁNA pod dyrekcją JP. *Rajczaka*.

Podpisany utrzymujący Restaurację w Sielcach w bliskości Warszawy, ma zaszczyt polecić się Szanownej i Łaskawej Publiczności przy tak sprzyjającej pogodzie, iż dla Osób odbywających tak bliski spacer, mam w każdym czasie przysposobione KOLACJE, PODWIECZORKI, PĄCZKI wyborne, PONCZ ananasowy, WINA w różnych gatunkach, oraz inne Napoje; zarezacząc za ich dobór, umiarkowaną cenę i rychłą usługę. *Antoni Graczeński*.

Jutro u *Bogaskiego* przy ulicy Długiej Nr 550, na Śniadanie: *Kapłon z roż*, *Kwicozły*, *Pieczeń cielę*, *Potrawa z pulard*, *Flaki z pieca*, *Kotlety cielę*, *Zrazy nelson*; z szampjonami, *Rozbratel wieden*; i inne Potrawy. Familja *Hill* grać i śpiewać będzie w czasie Śniadania i Obiadu.